

Johtočála 2025-30

Dáhton: 01.07.2025

Buhtada johtočállaga: 2023-39

Njuolggadus Boazodoalu ovddidanfoandda kapihttal 7 birra, Doarjja juridihkalaš veahkkái – kommentárat njuolggadussii

Kommentárat ja čilgehusat Boazodoalu ovddidanfoandda kapihttal 7 njuolggadusaide – Doarjja juridihkalaš veahkkái orohagaide dahje siiddaide.

Sisdoallu

Álggahus	2
Obbalašgovva rievdadusaid badjel	2
Njuolggadusrievdamat boazodoallošiehtadusa 2025/2026 mielde	2
Eará rievdadusat	2
Njuolggadusa mearrádusat	3
§ 7-1. Ulbmil	3
Kommentárat mearrádussii	3
§ 7-2. Eavttut	3
Kommentárat mearrádussii	3
§ 7-3. Doarjjavuigaduvvon golut	4
Kommentárat mearrádussii	5
§ 7-4. Gáibádusat ohcamuššii	6
Kommentárat mearrádussii	6
§ 7-5. Duodášteapmi	6
Kommentárat mearrádussii	7
§ 7-6. Ruoktotmáksin	7
Kommentárat mearrádussii	8

Álggahus

Eavttut oažžut doarjaga juridihkalaš veahkkái orohagaid ja siiddaid ovddas bohtet ovdan Boazodoalu ovdánahttininfoandda njuolggadusain ([BOF-njuolggadusat](#)) kapihttal 7. Kapihttal bođii fápmui suoidnemánu 1. beaivvi 2022 ja buhtada obbalaš doarjjaortnega juridihkalaš veahkkái (BOF-ášši 34/19) ja doarjjaortnega juridihkalaš veahkkái Norgga bealde orohagaide mat sorrojit riekteproseassaide Ruota boazodoaluin (BOF-ášši 64/21). Muhtun njuolggadusrievdadusat leat dahkkon áššiid 34/19 ja 64/21 oktavuodain.

Ohcamušaide BOF-njuolggadusa mielde gullet muhtun obbalaš eavttut, áššemeannudannjuolggadusat, máksinnjuolggadusat je. Dat njuolggadusat leat namuhuvvon BOF-njuolggadusa johtočállagis kapihttal 1, «Iešguđetlágan ovddidandoaimmat».

Doarjjaohcamušaid meannudeapmái gullet maiddái hálddašanlága njuolggadusat. Njuolggadusat, ohccibagadallamat ja ohcanskovit njuolggadusa iešguđetlágan ortnegiidda leat gávdnamis Eanandoalldirektoráhta neahttasiiddus.

Obbalašgovva rievdadusaid badjel

Njuolggadusrievdamat boazodoallošiehtadusa 2025/2026 mielde

§ 7-3 Doarjjavuoigaduvvon golut

Gáibiduvvo, ahte golut maid doarjja ii govčča leat «dárbbaslaččat».

Eará rievdadusat

§ 7-5 Duodaštusat

Kommentárat mearrádussii leat rievdaduvvon.

Njuolggadusa mearrádusat

§ 7-1. Ulbmil

Doarjaga ulbmil lea veahkehit orohagaid nu ahte besset áimmahuššat iežaset guohtunvuoigatvuođaid.

Gáldu: [Forskrift for Reindriftens Utviklingsfond, kapittel 7](#) (Lovdata)

Kommentárat mearrádussii

Ulbmil doarjjaortnegiin lea hábmejuvvon šiehtadusbeliid áigumušaid mielde čuokkis 2.16 boazodoallošiehtadusas 2021/2022, čuoggát 2.15.2 ja 2.19 boazodoallošiehtadusas 2022/2023 ja BOF-njuolggadusa § 1-6 nubbi lađas bustávva a, mii lea leamaš láhkavuođđun juridihkalaš veahki mearrádusas BOF-áššis 34/19.

§ 7-2. Eavttut

Orohagat dahje siiddat sáhttet oažžut doarjaga juridihkalaš veahkkái boazodoalu guohtunvuoigatvuođaid áimmahuššama oktavuodas Norggas. Dákkár áššiid oktavuodas ii juolluduvvo doarjja nákkuide mat leat Norgga ja Ruota beale boazodoaluid gaskka.

Orohagat dahje siiddat, mat ledje oassin heaittihuvvon boazoguohtunkonvenšuvnnas b. guovvamánu 9. b. 1972 nr. 1, sáhttet oažžut doarjaga juridihkalaš veahkkái duopmostuollogieđahallama oktavuodas Ruotas ja Norggas jus Ruota beale boazodoallu geassá orohaga dahje siidda diggái čielggadit orohaga dahje siidda vuoigatvuođaid:

- a. árbevirolaš guohtunguovlluid oktavuodas Ruotas, dahje
- b. guohtunguovlluid oktavuodas Norggas.

Ii juolluduvvo doarjja nákkuide siskkáldasat Norgga beale boazodoalus dahje nákkuide Norgga beale boazodoalu ja Norgga dahje Ruota boazodoalloeiseválddiid gaskka.

Gáldu: [Forskrift for Reindriftens Utviklingsfond, kapittel 7](#) (Lovdata)

Kommentárat mearrádussii

Vuosttaš lađas: Obbalaš njuolggadus doarjaga birra juridihkalaš veahkkái

Ortnega ulbmiljoavku vuosttaš lađđasa mielde leat orohagat ja siiddat main lea dárbu juridihkalaš veahkkái dakkár áššiin main ulbmil lea áimmahuššat orohaga/siidda guohtunrievtti Norggas. Dat sáhttet ovdamearkka dihte leat áššit main ulbmil lea sihkkarastit boazodoalu areálaid eará aktevrraid vuostá geat áigot báhkket daidda areálaide. Doarjja lea ráddjejuvvon áššiide mat leat Norggas, nu ahte olgoriikka proseassat (áššit olgoriikka duopmostullui, ESA jna) eai fátmastuvvo ortnega njuolggadussii.

Doarjja sáhtá juolluduvvot sihke áššiide main lea duopmostuollomeannudeapmi ja hálddahuslaš áššiin, ovdamearkka dihte hálddahusa dohkkeheapmi luoddahuksemii, fápmorusttegiidda dahje bartahuksemii guohtunguovlluin.

Orohagat ja siiddat main lea vuoigatvuohta oažžut doarjaga § 7-2 nuppi lađđasa vuodul sáhttet ohcat doarjaga vuosttaš lađđasa vuodul dakkár áššiin mat eai fátmastuvvo rádjerasttildeaddji

boazodoalus. Áššit main lea soahpameahttunvuohta Norgga ja Ruota boazodoalu gaskkas meannuduvvojit § 7-2 nuppi lađđasa mielde, geahča kommentáraid njuolggadussii.

Nubbi lađas: Orohagat/siiddat maid guohtunkonvenšuvdna fátmmastii

Ortnega ulbmiljoavku nuppi lađđasa mielde leat orohagat ja siiddat main lea leamaš riekti guohtut Ruotas manjel heaittihuvvon guohtunkonvenšuvnna. Dat leat čuovvovaš čieža orohaga:

- Balvatn, Sáltoduottar, Ildgruben ja Byrkije Nordlánddas.
- Bassevuoddi, Stállonjárga/Uhcanjárga ja Gielas Romssas.

Mearrádus lea bistevaš, nu ahte earát go namuhuvvon orohagat ja siiddat mat gullet daidda orohagaide eai sáhte oažžut doarjaga § 7-2 nuppi lađđasa mielde.

Viidásit lea maiddá eaktun ahte orohat/siida lea seahkánan riekteproseassaide Ruota boazodoalu dihte čielggadan orohagat/siida guohtunrivttiid árbevirolaš guohtunguovlluin Norggas dahje guohtunguovlluin Norggas.

Dainna ahte «orohat/siida lea seahkánan riekteproseassaide Ruota boazodoalu dihte» oaivvilduvvo dakkár dilálašvuohta go Ruota čearru/boazodoallit áššáskuhtte Norgga orohaga dahje siida. Jus Norgga orohat/siida ieš áššáskuhtte Ruota čearu/boazodolliid, de ii sáhte orohat/siida oažžut doarjaga dán ortnega mielde.

«Árbevirolaš guohtunguovlluin Ruotas» oaivvilduvvojit dat guovllut maid Norgga orohat/siida hálddašii heaittihuvvon boazoguohtunkonvenšuvnna olis. Áššit eará guohtunguovlluid birra Ruotas eai gula doarjjaortnegii.

«Guohtunguovllut Norggas» leat dat guohtunguovllut maid Norgga orohat/siida hálddaša orohaga dohkkehuvvon doaibmanjuolggadusaid vuođu.

Doarjja sáhtá addot «riektegiedahallamii», mii mearkkaša ahte orohat/siida ii sáhte oažžut doarjaga dan doarjjaortnega vuođu jus seahkánit hálldahuslaš proseassaide guohtunrivttiid birra (duopmostuollogiedahallama haga).

Goalmmát lađas: Áššetiippaid gáržžideapmi

Goalmmát lađas mearrida gáržžideami das makkár áššetiippa gullá ortnegii. Vuosttažettiin, doarjja ii sáhte juolluduvvot siskkáldasat Norgga boazodoalus, gos goappaš bealit leaba Norgga orohagat ja/dahje siiddat. Duogáš dan mearrádussii lea ahte vejolaš doarjja ovta dain orohagaide/siidaide mearkkaša ahte hálldahus lea addán ovta orohakii/siidii ekonomalaš ovdamuni áššis mii váikkuha nuppi orohakii/siidii.

Nubbi lea ges dat ahte doarjja ii juolluduvvo go lea soahpameahttunvuohta Norgga boazodoalus ja Norgga/Ruota boazodoalloeiseválddiid gaskkas. Norgga ja Ruota boazodoalloeiseválddiin lea ovddasvástádus ráđđeaddimii ja guorahalli doaibma áššiin madda orohagat gullet, ja vejolaš goluid gokčan dakkár áššiin galgá dihto riikka njuolggadusat mearridit gokčojuvvojit go áššegolut, ovdamearkka dihte hálddašanláhka § 36.

§ 7-3. Doarjjavuoigaduvvon golut

Doarjja sáhtá juolluduvvot gokčat čuovvovaš goluid:

- a. juridihkalaš veahki gitta 100 diimmu rádjái diggeášši oktavuodas vuosttaš riekteinstánsas, ja gitta 50 diimmu rádjái guđege váiddainstánsas. Doarjja rehkenastojuvvo duođastuvvon diibmologuid mielde. Golut gokčojuvvojit áigges áigái gustovaš almmolaš riekteveahkkemávssu mielde dan riikkas gos diggeášši čađahuvvo.
- b. mátkki ja orruma, go dákkár golut leat leamaš mihtilmasat ja dárbbaslaččat duopmostuollogieđahallama oktavuodas. Mátkegolut gokčojuvvojit stáhta máksomeriid mielde. Orrungolut gokčojuvvojit rehkega mielde, ja
- c. juridihkalaš veahki gitta 50 diimmu rádjái áššiin mat eai gieđahallojuvvo duopmostuolus.

Gáldu: [Forskrift for Reindriftens Utviklingsfond, kapittel 7](#) (Lovdata)

Kommentárat mearrádussii

Mearrádusas boahdá ovdan makkár goluide sáhtá ohcat doarjaga BOF bokte. Golut, maid ohcá gokčojuvvot doarjaga bokte, fertejit leamaš dárbbaslaččat. Dárbbaslašvuodagáibádus oidnojuvvo dábalaččat devdojuvvon jus dieđut áššis dahje goluid duođastusat čájehit eará.

Ovdamearkka dihte sáhtá duopmu cealkit ahte bealušteaddji golut leat leamaš dárbbasmeahtumat ášši sturrodaga ektui, dakkár vugiin ahte ohcci ain šaddá máksit bealušteaddjái vaikko lea vuoitán ášši. Dakkár oktavuodas ii leat dárbbaslašvuodagáibádus devdojuvvon ja BOF doarjja ii sáhte juolluduvvot gokčat daid goluid.

Bustávva a: Áššit main lea duopmostuollogieđahallan

Bustávva a vuolde gáržžiduvvo diimmearri gieđahallamii iešguđetge riekteásahusas. Dan dihte sáhtá ohcci oažžut doarjaga gitta 100 diimmu rádjái diggegoddegieđahallamii Norggas/tingrátt gieđahallamii Ruoŋas ja gitta 50 diimmu rádjái lágamánneriektegieđahallamii Norggas/hovrátt Ruoŋas ja Alimusriekti Norggas/Høgsta domstolen Ruoŋas.

Juolluduvvo doarjja dušše duođastuvvon diimmuide. Diimmut rehkenastojuvvot duođastuvvon go bohtet ovdan čilgejuvvon rehkegis advokáhtas/riektemielbargis, ovdamearkka dihte «telefonkontakt med klient – 0,5 timer» dahje «utarbeidelse av stevning – 3 timer», gullelaš hattiiguin.

Viidásit lea doarjja gáržžiduvvon dan máksomearrái mii lea gustovaš dan riikkas gos diggeášši čađahuvvo. Máksomearri vuodđuduvvo dáhtonii mii boahdá ovdan áššemearrádusas ja lea vuodđun meroštallamis. Ođđajagimánu 1. b. 2025 rájes lea máksomearri 1315 r. Norggas. Dat mearkkaša ahte doarjja ii soaitte gokčat goluid 100 diimmu ovddas jus ohcci lea geavahan advokáhta mii váldá eambbo mávssu. Stuoradiggi mearrida máksomeari ja dat sáhtá rievdat jagi mielde. Eanandoalldirektoráhtta iská máksomeari ovdal go áššemearrádus dahkko.

Bustávva b: Eará dárbbaslaš golut

Golut mátkkošteapmái ja orrumii diggeášši čađaheami oktavuodas sáhttet bustávva b mielde gokčojuvvot go ohcci oažžu doarjaga bustávva a mielde. Golut fertejit leat «mearkkašáhtti», nappo vassis sturrodagas. Das oaivvilduvvo ahte smávit golut dego ovdamearkka dihte orustandivat, eai gokčojuvvo ortnegis. Viidásit galget golut leat «dárbbaslaččat». Jus čoahkkin sáhtá čađahuvvot digitálalaččat/telefovna bokte buori vuogi mielde, de eai sáhte golut fysalaš čoahkkimii gokčojuvvot. Mearkkašáhtti- ja dárbbaslašvuolta meroštallan dahkko obbalaš árvvoštallama bokte.

Mátkegolut gokčojuvvojit stáhta máksomeriid mielde. Eanemus máksomearri idjadeapmái váldojuvvui eret ođđajagimánu 1. beaivvi 2016. Golut idjadeapmái, ovdamearkka dihte hotealla, gokčojuvvo rehkega vuodul.

Bustávva c: Áššit main ii leat duopmostuollogieđahallan

Áššiide main ii leat duopmostuollogieđahallan lea diibmomearri gáržžiduvvon juridihkalaš veahkkái gitta 50 diimmu rádjái. Duodaštusgáibádus diimmuin lea seamma go § 7-3 bustávva a.

§ 7-4. Gáibádusat ohcamuššii

Doarjjaohcan sáddejuvvo sierra skoviin Eanandoalldirektoráhtti.

Miellodusin go ohcá doarjaga juridihkalaš veahkkái gáibiduvvo juridihkalaš veahki bargamušduodaštus.

Ohcamat juridihkalaš veahkkái duopmostuollogieđahallamiid oktavuodas galgá bidjat miellodusin duodaštusa ahte ohcci lea initierejuvvon dahje seahkánan riekteprosessii.

Kilde: [Forskrift for Reindriftens Utviklingsfond, kapittel 7](#) (Lovdata)

Kommentárat mearrádussii

Mearrádus § 7-4 gáibida mildosiid iešguđetlágan áššiin. Ohcci ferte sáddet mildosiin ohcamuša fárus. Jus ohcamuš sáddejuvvo mildosiid haga, de dat ii meannuduvvo ovdalgo ohcci sádde daid mildosiid maid hálddahus sihtá. Jus ohcci ii sádde mildosiid áigemearis man hálddahus lea mearridan, de ohcamuš ii leat ollislaš ja hilgojuvvo dan vuodul.

Vuosttaš lađas: Gáibádus sierra skovi birra

Orohat/siida ferte sáddet ohcamuša sierra skoviin maid Eanandoalldirektoráhtta lea ráhkadan. Ohcanskovvi juridihkalaš veahki doarjagii gávdno ornetsiiddus juridihkalaš veahkkái Eanandoalldirektoráhta neahttsiidduin. Jus ohcci ii geavat sierra skovi, de ohcamuš liikka galgá meannuduvvot.

Nubbi lađas: Obbalaš eavttut mildosiidda

Beroškeahttá makkár juridihkalaš veahkkái ohcá doarjaga, de ferte ohcci álo bidjat advokáhta/riekteveahki bargamušduodaštusa miellodusin dan dihto áššis. Bargamušduodaštusas galgá boahtit ovdan ahte ohcci lea barggahan advokáhta/riekteveahki juridihkalaš veahki oktavuodas dan áššis.

Goalmát lađas: Áššit main lea duopmostuollogieđahallan

Áššiid oktavuodas main lea duopmostuollogieđahallan galgá ohcci bidjat miellodusin dokumeantta mii čájeha ahte ohcci lea initierejuvvon dahje seahkánan riekteprosessii. Áššiid oktavuodas mat leat vuosttaš riekteinstánssas dat lea stevnnet, ja juohke áššis guoddalaninstánssa oktavuodas lea guoddalanduodaštus mii álggaha proseassa.

§ 7-5. Duodašteapmi

Áššiin mat giedahallojuvvojit duopmostuolus galgá doarjjaoažžu duodaštit buot doarjjavuoigaduvvon goluid golmma mánu sisa maŋnel duomu cealkima guđege riekteinstánssas, gč. § 7-3 bustávva a ja b.

Áššiin mat eai giedahallojuvvo duopmostuoluin galgá doarjjaoažžu duodaštit

doarjjavuoigaduvvon goluid golmma mánu sisa maŋŋel go ášši lea loahpahuvvon, gč. § 7-3 bustávva c.

Gáldu: [Forskrift for Reindriftens Utviklingsfond, kapittel 7](#) (Lovdata)

Kommentárat mearrádussii

Mearrádus bidjá áigemeiid sáddet duođaštusaid doarjaga geavaheamis, ja dat lea doarjjaoažžu ovddasvástádus čuovvut daid áigemeiid. Jus doarjja juolluduvvo ovdal go diggeášši lea mearriduvvon, dahje diggeášši čađaheami vuolde áššiin main ii leat duopmostuollogieđahallan, de lea doarjjaoažžus geatnegasvuohta dieđihit Eanandoalldirektoráhtii dakkaviđe go ášši boadus lea čielgan. Sihkkarastin dihte čuovvoleami sáhttet doarjjaoažžut jerrojuvvot mitalit ášši ovdáneami birra šiehtaduvvon áigemeiid mielde.

Váilevaš duođašteami áigemeiid mielde sáhttet dagahit ahte doarjja gáibiduvvo ruovttoluotta máksojuvvot, vrd. § 7-6.

Vuosttaš lađas: Áššit main lea duopmostuollogieđahallan

Áigemearri sáddet duođaštusaid áššiin main lea duopmostuollogieđahallan lea golbma mánu maŋŋel duopmocealkámuša. Dáhton duopmocealkámušii gávdno 1. siiddus duomus.

Makkár duođaštusat gáibiduvvojit bohtet ovdan áššemearrádusas doarjaga birra juridihkalaš veahkkái. Dábálaččat lea duođaštus ahte ohcci lea máksán advokáhtii/riekteveahkkái, ja ahte ohccis vejolaččat leat golut mátkkošteapmái ja orrumii.

Nubbi lađas: Áššit main ii leat duopmostuollogieđahallan

Áigemearri sáddet duođaštusaid áššiin main ii leat duopmostuollogieđahallan lea golbma mánu maŋŋel go ášši lea loahpahuvvon. Hálddašanášši oidnojuvvot loahpahuvvon go áššemearrádus lea loahpalaš – juogo váidináigemeari loahpas go ii leat sáddejuvvon váidda, dahje go váiddainstánsa dahká loahpalaš áššemearrádusa váiddaáššis. Nákkuin orohaga/siida ja earáid gaskkas, ovdamearkka dihte huksejeaddji, de ášši dábálaččat oidnojuvvot loahpahuvvon jus bealálaččat soabadeaba čovdosa hárrái.

Áššiid oktavuodas main ii leat duopmostuollogieđahallan galget dušše diimmut/máksámuš advokáhtii/riektibargái duođaštuvvot.

§ 7-6. Ruoktotmáksin

Eanandoalldirektoráhta sáhtta ollásit dahje belohakkii gáibidit ruoktotmáksojuvvot doarjaga man ohcci ii leat duođaštan § 7-5 olis dahje jus ohcci oažžu dahje lea ožžon gokčojuvvot doarjjavuoigaduvvon goluid eará ládje.

Muđui gustojit dábálaš njuolggadusat boasttumáksimiid njulgema, unnideami ja dollema birra, ja sisagáibideami birra mat leat [§ 1-12](#) rájes [§ 1-14](#) rádjái.

Kilde: [Forskrift for Reindriftens Utviklingsfond, kapittel 7](#) (Lovdata)

Kommentárat mearrádussii

Vuosttaš lađas: Ruoktotmáksingáibideami dilálašvuodát

Vuosttaš lađđasa mielde sáhtta Eanandoallodirektoráhtta gáibidit máksojuvvon doarjaga oalát dahje belohahkii ruoktotmáksjuvvot. Dadjanvuohki «sáhttit» mearkkaša ahte Eanandoallodirektoráhtta ferte dahkat árvvoštallama das ahte galgá go doarjja gáibiduvvot ruovttoluotta máksojuvvot ja man olu galgá gáibiduvvot ruovttoluotta máksojuvvot dihto áššis. Árvvoštus ráddjejuvvo áššiide mat leat namuhuvvon mearrádusas – váilevaš duođašteapmi ja go golut leat gokčojuvvon eará láhkái.

Vaikko ohcci lea duođaštan man galle diimmu juridihkalaš veahki lea geavahan dan áššis, de sáhttet dat golut muhtun áššiin gokčojuvvot eará ortnegiid mielde. Ovdamearkka dihte sáhtta ohcci vuoitit ášši ja diggi gokčá ohcci áššegoluid, dahje ohcci hálldahuslaš váidda veajihuvvo ja dan bokte gokčojuvvojit golut hálldášánlága § 35 mielde. Eará vejolaš ortnegat leat nuvtá riekteráđdeaddin, nuvtá riekteveahkki ja eará sullasaš ortnegat.

Jus ohcci golut gokčojuvvojit belohahkii eará láhkái, de ohcci sáhtta liikka oažžut doarjaga mii gokčá differánssa das mii lea gokčojuvvon eará ortnegiid bokte ja das maid ohcci livčče sáhtán oažžut BOF-njuolggadusa kapihtal 7 mielde. Jus golut leat oalát gokčojuvvon eará ortnegiid bokte, de gáibiduvvo dábálaččat doarjja oalát máksojuvvot ruovttoluotta kapihtal 7 mielde.

Nubbi lađas: BOF-njuolggadusa kapihttal 1 dábálaš mearrádusat

BOF-njuolggadusas kapihttal 1 leat muhtun dábálaš mearrádusat boasttomáksimiid njulgema birra, unnideami- ja dollema birra, ja sisagáibideami birra mii guoská buot BOF-njuolggadusa ortnegiidda, jus eará ii leat mearriduvvon sierra kapihttalis. Doarjjaortnega juridihkalaš veahki boasttomáksimiid njulgen, unnideapmi/doarjaga dollen ja sisagáibideapmi dahkko kapihttal 1 (§§ 1-12 rájes 1-14 rádjái) dábálaš mearrádusaid vuodul.